

7/57451 GK-95, 7/53808 GK-99, 7/53518 GK-38
7/61011-12 GK-136

T.C.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/60861 GK-174

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 09/12/2022 08:59
Sayı: E-120.07-1129568

PATARA

Sayı : E-85112434-610-3195915

Konu : Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

- İlgi : a) 15.03.2021 tarihli ve 43452547-120.07/E.792761 sayılı yazınız.
b) 01.11.2021 tarihli ve 43452547-120.07/E.903364 sayılı yazınız.
c) 04.11.2021 tarihli ve 43452547-120.07/E.905901 sayılı yazınız.
ç) 24.01.2022 tarihli ve 43452547-120.07/E.951484 sayılı yazınız.
d) 31.01.2022 tarihli ve 43452547-120.07/E.955485 sayılı yazınız.
e) 23.03.2022 tarihli ve 43452547-120.07/E.986870 sayılı yazınız.
f) 27.05.2022 tarihli ve 43452547-120.07/E.1021580 sayılı yazınız.

İlgi yazılar ekinde yer alan soru önergelerine ilişkin Bakanlığımızca hazırlanan cevaplar Ek'te sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Nuri ERSOY
Bakan

Ek: Liste ve Cevaplar (16 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Doğrulama Kodu: 2B2846F8-9D32-4953-9748-00F3AE019FA5 Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ktb-ebys>
Cumhuriyet Bulvarı No: 4 Ulus Altındağ / ANKARA Bilgi için: Hasgül ÇAKAN İşletme İşçisi
Telefon No: (312) 470 8000 Belge Geçer No: (312) 470 5131
<http://www.ktb.gov.tr> <http://sgb.ktb.gov.tr>
KEP Adresi : kulturveturizmbakanligi@hs01.kep.tr

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN GAMZE AKKUŞ İLGEZDİ'NİN 7/42454
ESAS SAYILI SORU ÖNERGESİNE BAKANLIĞIMIZCA HAZIRLANAN CEVAP**

Bakanlığımız (Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü)'ca;

Hierapolis Antik Kenti 1. Derece Arkeolojik Sit Alanı sınırları içinde kalan ve tapunun 217 ada 10 parsel numarasında kayıtlı taşınmazın sit alanından çıkarılması için ilgilisince, Aydın Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğüne başvurulmuştur. Başvurunun değerlendirilmesi sonucunda alınan 26.05.2018 tarihli ve 8063 sayılı Koruma Bölge Kurulu kararıyla, söz konusu parselin UNESCO Dünya Kültür Mirası Liste'sinde bulunan Hierapolis Antik Kenti 1. Derece Arkeolojik Sit Alanı'ndan çıkarılması talebinin uygun olmadığına karar verilmiştir.

Söz konusu Koruma Bölge Kurulu kararının iptali istemiyle ilgilisince Bakanlığımız aleyhine açılan davada Denizli İdare Mahkemesinin 14.03.2019 tarihli ve E: 2018/890 K: 2019/290 sayılı kararıyla dava konusu işlemin iptaline karar verilmiş, bu karara karşı yapılan istinaf başvurusu ise İzmir Bölge İdare Mahkemesi 4. İdari Dava Dairesinin 24.09.2019 tarihli ve E:2019/497 K:2019/1379 sayılı kararıyla, Danıştay'a temyiz yolu kapalı ve kesin olmak üzere reddedilmiştir.

Denizli İdare Mahkemesince söz konusu kararında; re'sen seçilen bilirkişiler tarafından düzenlenen bilirkişi raporuna karşı davalı idare (Bakanlığımız) vekilinin bilirkişi incelemesi sırasında herhangi bir jeo-radar ya da yeraltı görüntüleme çalışması yapılmadığı yönündeki itirazlarının raporu kusurlandıracak nitelikte ve yeterlilikte görülmediği ve söz konusu bilirkişi raporunun Mahkeme tarafından denetime elverişli ve hükme esas alınabilir mahiyette bulunduğu, dava konusu parselin sürdürülebilir doğal, tarihsel, arkeolojik ve kültürel turizmi geliştirecek şekilde sit statüsünün yeniden ele alınmasının uygun olacağı sonucuna varıldığı ve taşınmazın Hierapolis Antik Kenti'nin 1. Derece Arkeolojik Sit Alanından çıkarılması istemiyle yapılan başvurunun davalı idarece reddedilmesine ilişkin dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı hususlarına yer verilmiştir.

Bu kapsamda, bahse konu parselin sit statüsü ile ilgili yapılan işlem, bilirkişilerin raporuna uymak amacıyla değil, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 138'inci maddesinde yer alan "Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez." hükmü ile 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 28'inci maddesinde değinilen "Danıştay, bölge idare mahkemeleri, idare ve vergi mahkemelerinin esasa ve yürütmenin durdurulmasına ilişkin kararlarının icaplarına göre idare, gecikmeksizin işlem tesis etmeye veya eylemde bulunmaya mecburdur." hükmü doğrultusunda gerçekleştirilmiştir.

Bahse konu taşınmazda yer altı çalışması yapılmasına ilişkin herhangi bir talep veya başvuruda bulunulmamıştır. Başvurulması halinde konunun Aydın Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu gündeminde değerlendirilmesi sağlanacaktır.

Her ne kadar mahkeme kararı gereği bahse konu taşınmazın 1. Derece Arkeolojik Sit Statüsü kaldırılmış olsa da mevcutta 3. Derece Arkeolojik Sit olarak tescilli olması sebebiyle 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu ve ilgili mevzuat içinde yer alan hükümler söz konusu parsel için de hala geçerli olup yürürlüğünü sürdürmektedir. Bu kapsamda, söz konusu ilgili Koruma Bölge Kurulunun izni olmadan herhangi bir fiziki uygulama yapmak mümkün değildir.

Taşınmazın sit statüsü ile ilgili olarak Bakanlığımız aleyhine açılan davada mahkemesince karar verilmiş ve hukuki süreçler tamamlanmıştır. Söz konusu parselde herhangi bir yapılaşma talebi olması durumunda, bu talebin ilgili koruma bölge kurulunda 2863 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat, söz konusu taşınmaza ilişkin olarak daha önce alınmış koruma bölge kurulu kararları ve alanın Hierapolis Antik Kenti ile olan ilişkisi göz önüne alınarak değerlendirilmesi gerekmektedir.

Taşınmaza ilişkin mahkeme kararlarının değerlendirilmesi sonucunda Aydın Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunca alınan kararlar; anılan taşınmazın Hierapolis -Tripolis Antik Kentleri arasında ulaşımı sağlayan antik yolun ve traverten ocaklarının bulunması ve sit alanının bir bütün teşkil etmesi sebebiyle sit derecesinin 2. Derece Arkeolojik Sit olarak belirlenmesine karar verilmiştir. Bu karara karşı ilgilisince bir dilekçeyle, bahse konu taşınmaza ilişkin olarak alınmış mahkeme kararının yerine getirilmediği gerekçesiyle, Kültür Varlıklarını Koruma Yüksek Kuruluna itirazda bulunulmuş, söz konusu başvuru üzerine Genel Müdürlükçe yapılan incelemede;

Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlıklarının ve Sitlerin Tespit ve Tescili Hakkında Yönetmeliğin 4'üncü maddesi ile Arkeolojik Sitler, Koruma ve Kullanma Koşulları başlıklı 05.11.1999 tarihli ve 658 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu ilke kararında belirtilen 2. derece arkeolojik sit şartlarını karşılamadığı,

Ayrıca, 2. Derece Arkeolojik Sit tescilinin, Denizli İdare Mahkemesinin 2019/290 sayılı kararında yer alan "...dava konusu alanın, Korunması Gerekli Kültür Varlığı özelliği göstermediği, her ne kadar arazi üzerinde 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamında herhangi bir mimari kalıntıya, arkeolojik bulguya veya herhangi bir doğal oluşuma rastlanılmamış olsa da dava konusu taşınmazın Hierapolis Antik Kenti'ne yaklaşık 1,5 km mesafede yer aldığı da gözetilerek, alanın konumu itibarıyla sağlıklı, çevresel özellikleri koruyan ve gözetilen ve aynı zamanda bölgede zaman içinde çevredeki turizm alanlarının önemli bir cazibe merkezi haline getirilmesine katkı sağlayacak; olası çevreye uygun olmayan ve kaçak

yapılaşmayı ortadan kaldıracak; sürdürülebilir bir doğal, tarihsel, arkeolojik ve kültürel turizmi geliştirecek şekilde sit statüsünün yeniden ele alınmasının uygun olacağı sonucuna varılmıştır.” açıklama ile çeliştiği

hususları tespit edilmiştir.

Bu doğrultuda, konunun gerek ilgili mevzuat hükümleri gerekse mahkeme kararına uygun olacak şekilde yeniden Aydın Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunda değerlendirilmesinin sağlanması, 18.08.2020 tarihli yazı ile ilgili Kurul Müdürlüğünden istenmiş ve Kurulca alınan 27.11.2020 tarihli ve 11407 sayılı kararla bahse konu taşınmazın sit derecesi 3. Derece Arkeolojik Sit olarak yeniden belirlenerek son halini almıştır.